

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการตอบทเรียนและการเสริมแรง ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการร่วมมือในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการตอบทเรียนและได้รับการเสริมแรง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามปกติ
2. นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการตอบทเรียนและได้รับการเสริมแรง มีพฤติกรรมการร่วมมือในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่เรียนตามปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพญาไท กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2525 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนห้องละ 42 คน สุ่มเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง
2. การออกแบบวิจัย ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบมีกลุ่มควบคุมแบบสุ่ม และมีการทดสอบหลังการทดลองอย่างเคียว
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งได้แก่ แบบทดสอบวัตถุประสงค์ประจำหน่วยการเรียนรู้ของวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

- 3.2 แบบบันทึกพฤติกรรมการร่วมมือในชั้นเรียนของนักเรียน
- 3.3 แบบแจกแจงจำนวนช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรมการร่วมมือในชั้นเรียนของนักเรียน
- 3.4 แบบบันทึกสัญญาณในการสังเกตพฤติกรรมการร่วมมือในชั้นเรียนของนักเรียน พร้อมเครื่องเล่นและหูฟัง
- 3.5 บัตรคำสั่ง
- 3.6 บัตรคะแนน
- 3.7 อุปกรณ์การเล่นเกมงูตกบันได หมากฮอส โดมิโน และหมากข้ามจีน
4. วิธีดำเนินการ
 - 4.1 ในระยะพื้นฐานซึ่งใช้เวลา 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยกับผู้ช่วยสังเกตอีก 1 คน สังเกตและบันทึกพฤติกรรมการร่วมมือโดยปกติของนักเรียน เป็นการสังเกตแบบช่วงเวลา โดยสังเกต 20 วินาที พัก 10 วินาที การสังเกตทำเฉพาะในช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างเรียนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ซึ่งเรียนสัปดาห์ละ 4 ครั้ง ครั้งละ 3 คาบ หรือ 1 ชั่วโมง
 - 4.2 ผู้วิจัยร่วมกับครูประจำการของโรงเรียนพญาไท ซึ่งเป็นผู้สอนทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ศึกษาหลักสูตรวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในหน่วยการเรียนรู้ที่จะสอนในการทดลอง จัดแบ่งเนื้อหาเป็นหัวข้อย่อยสำหรับใช้สอนพร้อมทั้งเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนที่เกี่ยวข้อง
 - 4.3 ดำเนินการทดลองเป็นเวลา 5 สัปดาห์ โดยมีการอธิบายวิธีการเรียนแบบร่วมมือ และแจ้งเงื่อนไขการให้รางวัลสำหรับพฤติกรรมการร่วมมือในชั้นเรียนให้กลุ่มทดลองทราบก่อน จากนั้นจึงสอนกลุ่มควบคุมด้วยวิธีการสอนปกติของโรงเรียนพญาไท และให้กลุ่มทดลองเรียนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการต่อบทเรียน ในการเรียนแต่ละครั้งมีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการร่วมมือในชั้นเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม เพื่อเปรียบเทียบกันด้วย
 - 4.4 วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม เมื่อเรียนจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้ คะแนนผลสัมฤทธิ์ที่ได้นำมาเปรียบเทียบกัน
 - 4.5 ติดตามผลการทำพฤติกรรมการร่วมมือในชั้นเรียนของนักเรียน

ทั้งสองกลุ่มเป็นเวลา 1 สัปดาห์ โดยใช้การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมเช่นเดียวกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)
2. แจกแจงความถี่และคำนวณหาอัตราร้อยละของการเกิดพฤติกรรมการร่วมมือในชั้นเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม และเปรียบเทียบกันในรูปแบบของตารางและกราฟ
3. เปรียบเทียบอัตราการเกิดพฤติกรรมการร่วมมือในชั้นเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะพื้นฐาน ระยะการทดลอง และระยะติดตามผล โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนพฤติกรรมการร่วมมือในชั้นเรียน กลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการร่วมมือมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$) ทั้งในระยะการทดลอง และระยะติดตามผล แสดงว่าการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการตอบทเรียนและการเสริมแรง ไม่ได้มีผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามปกติ แต่มีผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการร่วมมือในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่เรียนตามปกติ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยควรให้นักเรียนได้เรียนด้วยวิธีนี้ระยะหนึ่งก่อน เพื่อให้เกิดความคุ้นเคย แล้วจึงเริ่มการทดลองเป็นระยะเวลาที่ยาวกว่าการวิจัยนี้ เพื่อศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือ

ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยไม่มีผลของความไม่คุ้นเคยกับวิธีการเรียน หรือระยะเวลาที่อาจสั้นไปเข้ามาเกี่ยวข้อง

2. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับตัวแปรต่าง ๆ เช่น เนื้อหาวิชาที่เรียน อายุของผู้เรียน ระดับชั้นเรียน สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ระดับความสามารถทางพุทธิพิสัย หรือระดับความสามารถทางภาษา เป็นต้น

3. ควรมีการศึกษาผลระยะยาวของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่ออัตราการเกิดพฤติกรรมความร่วมมือในชั้นเรียนของนักเรียน เพื่อศึกษาความคงทนของประสิทธิผลของการเรียนแบบร่วมมือในการช่วยเพิ่มพฤติกรรมความร่วมมือในชั้นเรียน

4. ควรมีการส่งเสริมให้ใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือในการเรียนการสอนให้กว้างขวางขึ้น เนื่องจากเป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมความร่วมมือเพิ่มขึ้น โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังคงเท่ากับการเรียนตามปกติ และจากการสังเกตระหว่างการทดลอง พบว่า วิธีการเรียนแบบร่วมมือช่วยให้นักเรียนมีวินัยในการเรียนมากขึ้น รู้จักรับผิดชอบตนเองในการเตรียมหนังสือ และเครื่องเขียนให้พร้อมก่อนที่ครูจะเข้าสอนมากขึ้น และยังจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนในบรรยากาศที่ต่างจากเดิม โดยจะมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนมากขึ้น รวมทั้งมีโอกาสฝึกฝนการรับผิดชอบต่อหน้าที่และกลุ่มที่ตนเป็นสมาชิก และฝึกทักษะในการศึกษาหาความรู้ร่วมกับผู้อื่น และการถ่ายทอดความรู้ที่ได้ให้แก่ผู้อื่นด้วย อันจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสำนึกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม และความสามารถในการร่วมมือประสานงานกับผู้อื่นต่อไป